

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krystyna Bednarczyk

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 października 2006 r.,

zażalenia ubezpieczonego na postanowienie Sądu Apelacyjnego we W.

z dnia 31 marca 2006 r., sygn. akt III AUa .../04,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 31 marca 2006 r., III AUa .../04, Sąd Apelacyjny we W. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy A. K. od wyroku tego Sądu z dnia 14 grudnia 2005 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. o emeryturę, uznając ją za niedopuszczalną, po stwierdzeniu, że nie spełniła ona wymogu wynikającego z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., niezawierając wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a skarżący nie wskazał i szczegółowo nie uzasadnił, że w sprawie występują przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił, że zaskarżone postanowienie „koncentruje się na istnieniu luki w części wstępnej

skargi kasacyjnej z pominięciem jej uzasadnienia i merytorycznych wywodów tamże zawartych, które w ocenie autora skargi kasacyjnej w pełni czynią zadość art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W poprzednim stanie prawnym, warunek przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji został ujęty w pkt 3 art. 393³ § 1 k.p.c., obok pozostałych warunków kasacji, tj. oznaczenia orzeczenia, od którego kasacja została wniesiona, przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia. Okolicznościami uzasadniającymi rozpoznanie kasacji miały być argumenty, wykazujące dlaczego uzasadnione jest przyjęcie kasacji do rozpoznania. Skarżący winien wskazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości albo wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002, nr 2, poz. 22, z dnia 5 lipca 2001 r., V CKN 176/01, nie publikowane, z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147 i z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00 – OSNC 2001/3/51). Mógł także przedstawić argumenty wskazujące na oczywiste naruszenie prawa lub nieważność postępowania (por. uchwałę połączonych Izb Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych i Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2002 r., III CZP 72/02, OSNC 2003/4, poz. 92).

Zaskarżony wyrok został wydany w dniu 14 grudnia 2005 r., a więc do oceny złożonej skargi kasacyjnej należało stosować przepisy kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) – art. 3 ustawy *a contrario*.

Stosownie do art. 398⁴ k.p.c. skarga kasacyjna powinna, poza czynieniem zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie,

wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz wniosek o uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Oznacza to, że nie zmieniły się „składniki skargi” – a więc winna ona w dalszym ciągu zawierać wymienione wyżej elementy, mające charakter tzw. konstrukcyjny, bezwzględny, a więc pociągające - w razie ich braku - nie tylko niemożność ich uzupełnienia, ale czyniące kasację niedopuszczalną. Stanowisko to jest tym bardziej uzasadnione, gdy się zważy, że w aktualnym stanie prawnym skarga kasacyjna, nie jest środkiem odwoławczym, dotyczy bowiem wyroku prawomocnego, ale ma – w przeważającej części - charakter publicznoprawny.

W dotychczasowym orzecznictwie kasacyjnym Sądu Najwyższego, utrwalony był pogląd, że brak bliższego określenia podstawy kasacyjnej oraz jej uzasadnienia stanowił wadę, która uniemożliwiała traktowanie pisma jako skargi kasacyjnej i wykluczała jej uzupełnienie (por. np. postanowienie z dnia 6 listopada 1996 r., II UKN 12/96 – OSNAPiUS 1997/10/173). W ten sam sposób należało - w poprzednim stanie prawnym - traktować brak polegający na nieprzedstawieniu w kasacji okoliczności uzasadniających przyjęcie jej do rozpoznania, a obecnie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem, nawiązującym – co wydaje się oczywiste - do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania, wymienionych wyczerpująco w art. 398⁹ § 1 pkt 1 – 4 k.p.c. W obecnym stanie prawnym, Sąd Najwyższy – stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. – przyjmuje skargę kasacyjną jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przedstawienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.), jest jej istotnym elementem, którego brak nie pozwala na ocenę czy w sprawie występują przesłanki ustawowe dla poddania kasacji rozpoznaniu. W tym zakresie zachowały aktualność poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w dotychczasowym, powołanym wyżej orzecznictwie, dotyczące skutków prawnych nieprzedstawienia w kasacji okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. W orzecznictwie tym, zachowującym również w tej części pełną aktualność, uznaje się ponadto, że jeżeli skarżący nie wskazał w

skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie, to obowiązek ich przedstawienia nie jest spełniony, choćby dały się wywieść z uzasadnienia kasacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSN 2001 nr 10, poz. 156). Okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji (obecnie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej z uzasadnieniem, o których mowa w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.), powinny być – podobnie jak pozostałe elementy przewidziane w tym przepisie – przedstawione w kasacji, jako odrębny element pisma procesowego (postanowienie z dnia 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002 nr 2, poz. 22).

W ocenianej sprawie, wbrew zarzutom podniesionym w zażaleniu, nie zawarto wniosku o rozpoznanie skargi kasacyjnej (*nota bene* nazywanej kasacją) i faktu tego nie może zmienić twierdzenie, że „powołanie się przez skarżącego w części wstępnej kasacji na przesłanki art. 398⁴ § 1 k.p.c. i zawarte w uzasadnieniu kasacji wywody co do wymagania kasacji przewidzianego w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przez przytoczenie argumentacji przemawiającej za potrzebą wykładni art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i § 1 ust. 1 oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, czyni zadość art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.”.

W tym stanie rzeczy, stanowisko Sądu Apelacyjnego zawarte w zaskarżonym postanowieniu jest trafne (art. 398⁶ § 2 k.p.c.), co biorąc to pod uwagę, należało orzec jak w postanowieniu, zgodnie z art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.